

Vadsø Arbeiderparti

Kommunevalgprogrammet 2023-2027

1 For hele Vadsø

Vadsø er en ressursrik kommune. Vadsø Arbeiderparti vil fortsette å bygge på de ressursene vi har: ressurssterke innbyggere og store naturressurser, en sterk og kompetent offentlig sektor og et aktivt næringsliv, et mangfoldig kulturliv og en omfattende frivillig sektor.

Selv om de økonomiske konsekvensene av store investeringer og global turbulens gjør at kommunen får en krevende økonomisk situasjon de neste fire årene skal vi, sammen med lokalsamfunnet, likevel bidra til et utviklingsorientert næringsliv i vekst, beholde og tiltrekke oss høy kompetanse, legge til rette for gode offentlige tjenester og sikre at Vadsø fortsatt er en god kommune å bo i, for alle.

Vadsø er avhengige av en styrking av hele regionen og at alle deler av kommunen føler en trygghet for framtiden. Vi vil fortsette vårt arbeid med å bidra i utviklingen av en sterk region, både gjennom regionale fora og påvirkning nasjonalt. Vi vil styrke vår rolle som vertskommune for servicetilbud med et regionalt nedslagsfelt og administrasjonsknutepunkt for større bedrifter og kompetanseinstitusjoner. Som samfunnsutvikler ønsker Vadsø Arbeiderparti å legge til rette for næringsutvikling gjennom å arbeide for god infrastruktur, tilgjengelig og egnet næringsareal, et godt og variert botilbud og attraktive nærmiljø.

For å kunne sikre et stabilt tjenestetilbud er det viktig at vi klarer å få en øking i folketall tilsvarende de siste årenes tilbakegang, og at vi minst holder oss stabilt rundt ca. 6.000 innbyggere. Menon-rapporten, Varanger = utvikling, har listet opp en rekke tiltak og strategier for å øke folketallet i regionen vår. Et sentralt element for å sikre dette er at vi klarer å rekruttere og holde på unge voksne, og dette blir et særlig satsingsområde for oss i perioden som kommer.

Vadsø Arbeiderparti har allerede kjempet og fått gjennomslag for gratis barnehagetilbud og dobbel nedskrivning av studielån i tiltakssonen. Dette er tiltak som fremmer bosetting i våre områder og som vi er stolte over å ha fått gjennomslag for - det nytter å engasjere seg.

Vadsø Arbeiderparti vil, som et sosialdemokratisk parti, ha et overordnet fokus på at våre valg skal sikre trygghet og rettferdighet, likestilling og solidaritet og ha et særlig fokus på å bedre situasjonen for de svakeste i vårt samfunn. Vi vil derfor satse på gjennomføring av universell utforming og bygging av aldersvennlig samfunn i vår kommune. Vi skal også være en grønn foregangskommune.

På kjerneområder som helse, skole og eldreomsorg skal det være gode offentlige tilbud som omfatter alle. Grunnleggende velferdstjenester skal ikke privatiseres eller kommersialiseres.

Vadsø er historisk sett en innvandrerkommune og vi skal være stolte av betegnelsen «Kvenbyen». Det er viktig å favne om og ønske velkommen alle etnisiteter i byen vår; norske, kvenske, samiske samt flyktninger og innvandrere fra hele resten av verden!

2 Gode hverdagsliv

Alle skal ha det bra der de bor uansett alder og livssituasjon. Gode oppvekst- og velferdstjenester er viktige oppgaver for kommunen. Tilbudet av ulike tjenester og velferdsgoder påvirker hvor attraktivt lokalsamfunnet er og hvor mange som velger å bo i Vadsø. Kommunen som tjenesteleverandør og samfunnsutvikler skaper derfor muligheter gjennom å tilrettelegge og utvikle tjenester og tilbud.

2.1 Oppvekst

En god oppvekst for alle barn og unge i Vadsø skapes ved å ha gode barnehager og skoler, et trygt nærmiljø og en meningsfull fritid. Vi må ha gode og trygge rammer rundt familiene, en vellykket integrering og økonomisk trygghet. Kvalitet i skolene er viktig – kommunen skal fortsette arbeidet med en skole for framtiden. Vi må tenke helhetlig; i tillegg til skolene er barnehage, helse, barnevern og fritid viktig. For noen er oppveksten ekstra krevende, da er barnevernstjenesten viktig, i nært samarbeid med andre sektorer i kommunen. Samarbeidet om tidlig innsats må styrkes.

Ingen skal være redde for å oppleve mobbing, verken i barnehage, skole eller i fritiden. For å oppnå det kreves kompetanse og oppfølging sånn at berørte barn og deres familier får veiledning og hjelp. Å jobbe godt med oppvekst og levekår vil gjøre kommunen vår mer attraktiv. Å gi ungene gode minner fra oppveksten gjør at de kommer tilbake etter utdanning, og det blir lettere for småbarnsfamilier å velge Vadsø som et godt sted å flytte til.

Vadsø Arbeiderparti vil i perioden:

- 1 styrke tidlig innsats i barnehagen og skolene gjennom tett og tverrfaglig samarbeid i kommunen
- 2 fortsatt sikre full barnehagedekning og garanti for barnehageplass innen 3 mnd.
- 3 at minst halvparten av de ansatte er barnehagelærere og øke andelen fagarbeidere
- 4 jobbe for bedre statlig finansiering av barnevernstjenesten
- 5 sikre at elevene har lærere som er fagutdannet og som får løpende faglige oppdateringer.
- 6 styrke laget rundt eleven – ivareta hele barnet og sikre mer tid til læring og elevoppfølging.
- 7 prioritere forebyggende arbeid mot mobbing
- 8 styrke samarbeidet mellom grunnskolen/kommunen og den videregående skolen.
- 9 styrke skolehelsetjenesten
- 10 videreutvikle våre skoler og oppvekstsenteret i Vestre Jakobselv, og i hovedsak beholde dagens skolestruktur.

2.2 Helse

Vadsø Arbeiderpartis klare mål er at kommunens innbyggere har tilgang til helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet, uavhengig av sosiale forskjeller. Vi vil at alle i Vadsøsamfunnet skal ha god helse og at vi skal kunne bo lengst mulig hjemme.

Vi vil styrke satsingen på rekruttering og utdanning av helsepersonell, samt sørge for å styrke fastlegeordningen i kommunen slik at alle får en fastlege å gå til og at ventetiden for legetime er i henhold til fastlegeforskriften.

Det er viktig å fortsatt ha fokus på forebyggende helsearbeid, eldreomsorg, velferdsteknologi og stedlig spesialisthelsetjeneste for oss i kommunen.

Vadsø arbeiderparti vil i perioden:

1. satse på velferdsteknologi. Vi skal kjøpe inn systemer som gir bedre trygghet og pasientsikkerhet, samt utdanne helsepersonell til å bruke ny teknologi.
2. styrke psykisk helsetjeneste (Psykhjelpe) for ungdom og unge voksne
3. fortsatt sikre et godt mattilbud til hjemmeboende
4. utvikle og bedre innholdet og servicen som tilbys i helsesenteret og de nye omsorgsboligene
5. inngå samarbeid og skape samhandling med frivillige lag, foreninger og enkeltpersoner som kan bidra i eldreomsorgen.
6. arbeide for at det kan gis tilbud om flere spesialisthelsetjenester i kommunen

2.3. Kultur og bolyst

Kulturbyen Vadsø skal være et godt sted å bo uavhengig av alder og livsløp. Her skal vi oppleve å ha en trygg og forutsigbar hverdag med stort mulighetsrom.

Vi er stolte over det fantastiske engasjementet innen de ulike frivillige organisasjoner, lag og foreninger som sikrer innbyggerne et mangfoldig fritidstilbud og bolyst. Vi vil fortsette å oppmuntre og støtte opp om denne innsatsen.

Vadsø Arbeiderparti vil i perioden:

1. videreutvikle og tilrettelegge nær- og friluftsområder gjennom å prioritere tiltak for barn og unge, samt innbyggere med nedsatt funksjonsevne
2. opprettholde et tilfredsstillende bassengtilbud
3. støtte rusfrie arrangement for ungdom, støtte gratis arrangement for ungdom samt fortsette å tilrettelegge for en aktiv og attraktiv ungdomsklubb
4. fortsette å være en garantist for gode rammevilkår for mangfoldet av kulturelle tilbud i regi av frivillige organisasjoner, lag og foreninger; herunder festivalene og Kooperativet kulturscene
5. utvikle og beholde partnerskapsavtaler med frivillige lag og foreninger
6. jobbe for å styrke tilbudet i kulturskolen
7. rullere og forbedre eksisterende arealplan, samt fokusere på å skaffe nye tilgjengelige næringsarealer og hytteområder
8. utvide den nasjonale kinodagen (halv pris) til å gjelde én gang i kvartalet
9. fortsette utvikling av museet og biblioteket, hvor ansatte får faglig utvikling og publikum får gode opplevelser

2.4. Demokrati og deltakelse

En levende og utviklingsorientert kommune trenger et aktivt demokrati hvor innbyggerne får direkte innflytelse på kommunens utvikling. Det er av stor viktighet at kommunen jobber aktivt sammen med næringsliv, frivillige organisasjoner og innbyggerne generelt med å finne gode løsninger på våre utfordringer. Det vil i dette arbeidet være viktig å sikre at også de grupper som ofte faller utenfor får delta aktivt.

Vadsø Arbeiderparti vil i perioden:

1. sikre gode administrative rutiner, særlig knyttet til økonomistyring og budsjettarbeid. Dette gjør at kommunens innbyggere og ansatte får større innflytelse på de politiske valg som gjøres.
2. gjennomføre en større satsing for aktivt å involvere og få til samskaping med kommunens innbyggere, organisasjoner og virksomheter.

- 3 videreføre arbeidet med en frivilligkoordinator.

2.5. Rettferdighet og solidaritet

Vadsø Arbeiderparti mener at det er viktig å ha et kontinuerlig fokus på rettferdighet og solidaritet i det kommunale arbeidet. Også lokalt har vi mange innbyggere som i perioder har behov for særlig tilrettelegging for å ha et godt liv. Her er kommunen en særlig viktig institusjon, både som leverandør av velferdstjenester og som initiativtaker og koordinator av tjenester levert av andre.

Vadsø arbeiderparti vil i perioden:

- 1 ha et godt tjenestetilbud som bidrar til å motvirke sosiale forskjeller, dårlige levekår og utilsiktet skjevfordeling av tjenester
- 2 beholde og videreutvikle frivilligsentralen
- 3 være en garantist for at det ikke skal være foreldrebetaling i våre skoler og barnehager
- 4 sikre at alle barn, uavhengig av sine foreldres økonomi, gis reell mulighet til å delta i organiserte fritidsaktiviteter.
- 5 at Vadsø fortsatt skal være en aktiv bosettingskommune i forhold til flyktninger

3 Aktivt næringsliv, attraktivt arbeidsliv og en sentral regionmotor

3.1 Næringsutvikling

Vadsø kommune har et aktivt og variert næringsliv. Vi skal ta vare på næringslivet vårt ved å styrke utviklingsevnen gjennom bedre infrastruktur, tilgjengelig og egnet næringsareal, og et godt og variert botilbud og attraktive nærmiljø. Godt planarbeid, veiledning og aktiv deltakelse gir vekst i privat sektor. Dette gjør kommunen attraktiv også for nyetableringer og spennende nye bedrifter!

For å stoppe den negative befolkningsutviklingen må kommunen prioritere det som kan gi større sysselsettingseffekt, samt næringer som tar i bruk ny teknologi og nye former for kompetanse og samarbeid. Bedrifter i bygg og anleggsbransjen og fiskerinæringa er sysselsettingsmessig store i Vadsø. Det er viktig at kommunen bidrar aktivt slik at de kan utvikles videre.

Vadsø har en god havn med store arealer som kan nyttes til næringsvirksomhet. Vadsø Arbeiderparti vil få i gang arbeid med en ny havneplan for Vadsø og Vestre Jakobselv havn. Fokus i planen må være at kommunen aktivt skal arbeide for å fremme næringsutvikling i havnene. Det må tilrettelegges både for fiskeflåten muligheter for mottak og bedre ressursutnyttelse og for andre næringer som f.eks. transport og reiseliv. I samarbeid med fiskerne og industrien skal kommunen bidra til at disse får gode og fremtidsrettede serviceanlegg.

Vi skal også bidra til å sikre nødvendig kompetanse til næringslivet. Yrkesveien må gjøres relevant for flere gjennom informasjon tidligere i skoleløpet og gjennom å gjøre fagene i grunnskolen mer praksis- og yrkesrettet.

Vadsø Arbeiderparti vil i perioden:

1. legge til rette for næringsutvikling og utvikling av Vadsø og Øst-Finnmark som livskraftige bo- og arbeidsmarkedsregioner.
2. at Vadsø skal være en moderne, bærekraftig og attraktiv kommune å drive og utvikle næring i.
3. bruke anskaffelser og kommunens innkjøpsmakt for å nå våre politiske mål og skape bedre og flere lokale arbeidsplasser. Kommunen skal samtidig bidra til at lokalt næringsliv får nødvendig kompetanse til å levere nye miljø- og bærekraftskrav.
4. få i gang arbeid med en ny havneplan for Vadsø og Vestre Jakobselv havn.
5. at næringsutvikling skal sees i sammenheng med samfunnsutvikling slik at folk har lyst til å både jobbe og bo i Vadsø kommune.
6. støtte opp under våre lokale matvareprodusenter
7. prioritere tiltak og næringer som kan gi større sysselsettingseffekt, samt næringer som tilpasser seg ny teknologi og nye former for kompetanse og samarbeid.
8. jobbe for vekst i privat sektor gjennom planarbeid, veiledning og aktiv deltakelse.
9. at kommunen har en aktiv rolle i oppfølgingen overfor næringslivet, både politisk og ikke minst administrativt
10. i samarbeid med næringslivet arbeide aktivt for å styrke yrkesfagene i videregående skole

3.2 Offentlig virksomhet – sentral regionmotor

Vadsø kommune er fylkeshovedstaden i Finnmark og har alltid vært vertskommune for offentlige virksomheter. Vadsø omtales ofte som en administrasjonsby og det skal vi være stolte av!

Vadsø er en veldig sentral del av Øst-Finnmark, både geografisk og i størrelse. Vadsø ønsker å være en sentral regionmotor og vil påta seg et særlig ansvar for å samarbeide med våre nabokommuner,

spesielt via Øst-Finnmarkrådet. Nordisk samarbeid, og for oss spesielt med Nord- Finland og Nord-Sverige, er viktig i en urolig tid i Europa.

Vadsø Arbeiderparti vil i perioden:

- 1 jobbe for at Vadsø fortsatt skal være attraktiv for offentlige arbeidsplasser
- 2 jobbe for å få etablert et direktorat, utdanningsinstitusjon eller lignende til Vadsø
- 3 jobbe for at statsforvalterembete for Troms og Finnmark deles opp og at det blir egen statsforvalter i Finnmark med fortsatt hovedsete i Vadsø
- 4 jobbe for at Vadsø skal være en sentral regionmotor for Øst-Finnmark
- 5 at Vadsø skal være sentral i satsingen på Nordområdene og delta politisk og kulturelt i arktisk.
- 6 at kommunen skal delta på internasjonale arenaer for å bidra til kunnskap om vår region, og for å lære av andre.

3.3 Kunnskap og kompetanse

Livslang læring er viktig for Vadsø Arbeiderparti. God kompetanse gir bedre muligheter for varig arbeid og livskvalitet for den enkelte. God kompetanse gir grobunn for vekst og utvikling av samfunnet. Å skaffe rett kompetanse er viktig for næringslivet i en tid hvor rekruttering er en stadig større utfordring. Tilgang til en god videregående skole med et bredt tilbud som inkluderer yrkesfag er viktig. Også andre utdanningstilbud på fagskole og høyskolenivå bidrar til å øke kompetansen og gjør Vadsø mer attraktivt som skole- og studiested. E-sport er etablert som fag ved Vadsø videregående og kan videreutvikles til et utdanningsløp som gir kompetanse til andre deler av yrkeslivet som for eksempel kommunikasjon, lyd/bilde, design, spillutvikling og i forsvaret.

Vadsø Arbeiderparti vil i perioden:

- 1 tilby innbyggere relevante og tilpassede kurs, eksempelvis innen IKT.
- 2 gi ansatte i helsesektoren rett til etter- og videreutdanning.
- 3 jobbe for å opprette fagskole og høyskoletilbud i Vadsø med fokus på natur, miljø og klima i arktisk.
- 4 fortsatt jobbe opp mot fylkeskommunen for å styrke opplæringstilbudet og rekruttering ved Vadsø videregående skole.
- 5 videreutvikle e-sport som utdanningsvei i Vadsø

4 Miljømessig bærekraft - “Den grønne byen ved den blå fjorden”

Klimaendringene er en av vår tids største utfordringer. Hvis vi skal klare å begrense klimaendringene og nå målene i Parisavtalen må vi kutte klimagassutslippene raskere. Vadsø kommune skal være aktiv i arbeidet for et mer klima- og miljøvennlig samfunn ved å legge bærekraft til grunn i beslutninger. I 2019 lanserte det internasjonale klimapanelet en rapport som antyder at vi med dagens CO2-utslipp er på vei mot en verden med minst tre grader global oppvarming innen utgangen av dette århundret. For å begrense oppvarmingen til 1.5 grader, må vi ifølge rapporten halvere globale utslipp i 2030 sammenliknet med 2017.

Mennesker og teknologi må samhandle på nye, smarte måter, og innovasjon må handle like mye om samfunn som om teknologi. Vadsø kommune må ta en aktiv rolle i denne omstillingen både når det gjelder egen drift og tilrettelegging for gode miljøtiltak i kommunen. Klimaendringene merkes først i Arktis, spesielt her på Varangerhalvøya hvor endringer i utbredelsen av arter og vegetasjonssammensetning er godt dokumentert.

Vadsø Arbeiderparti vil i perioden:

1. igangsette arbeid med en samlet plan for en mer miljøvennlig drift av kommunen.
2. jobbe for bærekraftig arealplanlegging i by- og stedsutvikling og næringsutvikling
3. være positiv til produksjon av fornybar energi i kommunen. Etablering av vindkraftanlegg må gi positive ringvirkninger for næringslivet i Øst-Finnmark, samt skje i dialog med lokalbefolkningen og lokale næringer.
4. si nei til oppdrett i åpne anlegg i sjø i Varangerfjorden, men være positiv til lukkede anlegg til sjøs og landbasert oppdrett.
5. tilrettelegge for klimaforskning, Varangerhalvøya som laboratorium for klimaendringer
6. jobbe for at COAT (Climate-Ecological Observatory for Arctic Tundra) har midler til viktige prosjekter i Varanger.
7. jobbe for at tiltak som skal bekjempe pukkellaks i våre elver får nødvendig finansiering samt støtte prosjekter som kan utnytte pukkellaks som råvare
8. jobbe opp mot fylkeskommunen for gratis kollektivtransport for ungdom.